

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนภายในเขต
อำเภอabinทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2
Parents' Participations in Educational Development of Students at
Schools in Kabinburi District under the Office of Prajeenburi
Education Service Area 2.

รุ่งนภา บุญมณี¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนภายในเขตอำเภอabinทร์บุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอabinทร์บุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (The Scheffe' Method)

ผลการศึกษาพบว่า

1. สถานภาพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 73.08 อายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.32 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 66.24 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 33.76 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.02 และระดับชั้นที่บุตรกำลังศึกษาอยู่ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1-ม. 3) คิดเป็นร้อยละ 35.04

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนการศึกษาและด้านการบริหารจัดการเป็นอันดับสุดท้าย

3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าด้านวิชาการและด้านการสนับสนุนการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ปกครองที่มีอายุรายได้ต่อเดือนและระดับชั้นของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าด้านวิชาการและด้านการสนับสนุนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

ไม่แตกต่างกันและผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันส่วนด้านการสนับสนุนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การพัฒนาการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี

Abstract

The objective of this study were to study and to compare the participations of parents in educational development of students at schools in Kabinburi District under the Office of Prajeenburi Education Service Area 2, classified by parents' characteristics. The sample group consisted of 234 parents of students at schools in Kabinburi District under the Office of Prajeenburi Education Service Area 2. The instrument use for data collection was a questionnaire with the reliability of .95. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Scheffe' Method.

The research found that:

1. Most of the parents or 73.08% were female, while 36.32% were over 50 years of age, and 66.24% had their educational level at secondary school, primary school or equivalent. Out of all, 33.76% of those parents were agriculturists, while 41.02% had Baht 10,001-15,000 monthly income, and 35.04% of them were parents of Mathayom 1-3 students.

2. As a whole and by aspects, the participations of parents in educational development of students were at fair level. When considering by aspects, it was found that parents participated most in academic matters, followed by the aspect of educational encouragement, while the aspect of administration & management came last.

3. The hypothesis testing found that parents with different gender, as a whole, had different participations in educational development of students at statistical significance of .05. When considering by aspects, no difference was found on the aspects of academic matters and educational encouragement. On the aspect of administration & management, some differences were found at statistical significance of .01. Parents with different age, monthly income, and classes of students had similar participations in educational development of students, both overall as on aspects. Parents with different educational level had different participations in educational development of students at statistical significance of .01. When considering by aspects, it was found that some differences were found on the aspects of academic matters and educational encouragement at statistical significance of .05. However, no difference was found on the aspect of administration & management. Parents with different occupation, had similar participations in educational development of students. When considering by aspects, it was found that no difference was found on the aspects of academic matters, and administration & management. On the aspect of educational encouragement however, some differences were found at statistical significance of .05.

Keywords : Participations of parents, Educational development, Office of Prajeenburi Education

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุขอีกทั้งยังมีส่วนในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายรวมถึงเกื้อกูลต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านของประเทศดังนั้นความมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาของชาติจึงเน้นที่การพัฒนาบุคคลให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพทั้งด้านร่างกายสติปัญญา สังคมอารมณ์และจิตใจโดยรัฐจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการดูแลการศึกษาของชาติเองในระยะเวลาที่ผ่านมากลับพบว่าการศึกษาที่มีข้อจำกัดจากทั้งระบบการแข่งขันทางการศึกษากระบวนการเรียนรู้ที่ยังขาดประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนขาดการพัฒนาเด็กได้รับความสุขที่จะเรียนรู้ครุฑูกาดหวังและเรียกร้องในหลายๆด้านซึ่งส่งผลให้ครูขาดขวัญกำลังใจในการที่จะเรียนรู้และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพถึงแม้จะมีผู้ปกครองนักเรียนได้เข้ามาร่วมมือเฉพาะทางด้านวัตถุหรือเงินบริจาคเท่านั้นดังนั้นการร่วมมือทางด้านการพัฒนาการศึกษาในระบบของความคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาจึงยังไม่เกิดขึ้นความร่วมมือจึงมีลักษณะเฉพาะกรณีเสียมากกว่าและยังไม่สามารถก่อประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ (อภิญา เวชชัย, 2544 : 106)

การจัดการศึกษาถือได้ว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนและทุกฝ่ายต้องร่วมกันจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับชุมชนสังคมและผู้เรียนโดยเฉพาะผู้ปกครองซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมที่สำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีลักษณะที่ตรงตามที่ต้องการ (อภิรัตน์ ถาวรนนท์, 2546 : 2) บิดามารดาหรือผู้ปกครองจึงมีภารกิจหลักในการจัดให้บุตรหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัวดังนั้นผู้ปกครองจึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตของเด็กโดยเฉพาะบทบาทในการสนับสนุนด้านการศึกษาแก่บุตรและการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษากับโรงเรียนเพื่อผลสัมฤทธิ์สูงสุดคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่จะได้เป็นคนเก่งคนดี และมีความสุข (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 1)

การร่วมมือของผู้ปกครองส่วนใหญ่ในระยะแรกๆมักเข้าร่วมด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองและครูเป็นการช่วยเหลืองานโรงเรียนเฉพาะส่วนต่อมาเมื่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้ระบุแนวความคิดสำคัญและทิศทางการพัฒนาประเทศโดยเน้น “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” พร้อมทั้งนำหลักบริหารจัดการที่ดีหลักความคุ้มค่าหลักความรับผิดชอบหลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใสนิติธรรมและคุณธรรมมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาโดยการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาโดยมุ่งปรับเปลี่ยนแนวคิดเพื่อให้การจัดการศึกษามีอิสระและเสรีมากขึ้นปรับเปลี่ยนการตัดสินใจจากส่วนกลางมาเป็นการตัดสินใจในพื้นที่ทุกส่วนของสังคมตั้งแต่ประชาชนครอบครัวชุมชนสถาบันทางสังคมองค์กรธุรกิจและองค์กรภาครัฐให้เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ (สนั่น มีสัจธรรม, 2541 : 32) ซึ่งทำให้องค์กรทุกส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่โดยเฉพาะผู้ปกครองได้มีการรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษาเป็นต้น

สถานศึกษาที่ตั้งขึ้นในอำเภอภินทรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราชินบุรีเขต 2 ส่วนใหญ่จะเน้นให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองพ่อแม่ผู้ปกครองโดยเฉพาะปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษาเน้นให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาถึงการมีส่วนร่วม

ร่วมของผู้ปกครองอาจได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาเพื่อสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนงานในการให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอภินทรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ในด้านวิชาการด้านการบริหารจัดการและด้านการสนับสนุนการศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอภินทรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระดับชั้นของบุตร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาจึงนำตัวแปรที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดจากแนวคิดของวอลเลอร์สไตน์ (Wallerstein, 1971, p.256) ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ สัมพันธ์ อุปลา (2541 : 45-46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่นพบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมในงานกิจการนักเรียนในด้านอื่นๆ ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางปัญหาที่สำคัญคือชุมชนเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นชุมชนเท่านั้นสำหรับข้อเสนอแนะที่สำคัญคือบุคลากรในโรงเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและชุมชนควรมีส่วนร่วมรับรู้ในการตัดสินใจกำหนดนโยบายของโรงเรียนคณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมาก วารี กติกา (2540 : 30) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดอนุบาลศึกษาโรงเรียนเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่สามารถมีส่วนร่วมในการจัดอนุบาลศึกษาทั้ง 6 ด้านคือด้านการเลี้ยงดูด้านการติดต่อสื่อสารด้านอาสาสมัครด้านการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านด้านการตัดสินใจและด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนการมีส่วนร่วมด้านการเลี้ยงดูและการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอภินทรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้จากการกำหนดสัดส่วนขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่เป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการนำเสนอและอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ค่าเฉลี่ย (Mean) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการอธิบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนในเขตอำเภออินทร์บุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 และการทดสอบค่าที (t-test) ใช้ทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนภายในเขตอำเภออินทร์บุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านวิชาการ	3.26	0.50	ปานกลาง	1
2. ด้านการบริหารจัดการ	3.11	0.59	ปานกลาง	3
3. ด้านการสนับสนุนการศึกษา	3.15	0.54	ปานกลาง	2
รวม	3.17	0.49	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.26$, S.D.=0.50) รองลงมาคือด้านการสนับสนุนการศึกษามี ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.54) และด้านการบริหารจัดการเป็นอันดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ย 3.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนในเขตอำเภออินทร์บุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระดับชั้นของบุตร สรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านเพศพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการและด้านการสนับสนุนการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ปัจจัยด้านอายุ รายได้ต่อเดือน และระดับชั้นของบุตร พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ รายได้ต่อเดือน และระดับชั้นของบุตร ที่กำลังศึกษาอยู่ต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.3 ปัจจัยด้านการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการและด้านการสนับสนุนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน

2.4 ปัจจัยด้านอาชีพ พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการสนับสนุนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนภายในเขตอำเภออินทร์บุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้านคือด้านวิชาการด้านการบริหารจัดการและด้านการสนับสนุนการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านวิชาการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมากซึ่งพบว่าความต้องการร่วมเป็นคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นอันดับแรกรองลงมาคือการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการภูมิปัญญาท้องถิ่นและเสนอให้สถานศึกษาได้นำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำสาระหลักสูตรและมีการมอบหนังสือเอกสารต่างๆที่เป็นความรู้แก่โรงเรียนเป็นอันดับสุดท้ายผลเป็นเช่นนี้เนื่องจากในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภออินทร์บุรีส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจะขอความสนับสนุนไปยังผู้ปกครองนักเรียนทั้งในด้านงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์สื่อและร่วมเป็นกรรมการซึ่งโรงเรียนจะมีการจัดทำหนังสือเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ผู้ปกครองมักจะรับทราบกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่องซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็จะให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมนอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้จัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาโดยเน้นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเสริมในหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าของทรัพยากรท้องถิ่นของตนเองโดยภูมิปัญญาท้องถิ่นก็จะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเบญจ กากะนิค (2542, หน้า 26) ได้กล่าวไว้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของคนอื่นเป็นทรัพยากรอันมีค่าและสำคัญที่สุดในการพัฒนาด้านต่างๆอาจกล่าวได้ว่า “การช่วยเหลือประชาชนก็คือการช่วยเหลือพวกเราเอง” (Help People to Help Themselves) การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นการช่วยให้ประชาชนช่วยตนเองได้เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนถือได้ว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาและผลของการพัฒนาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับประชาชนมาก

2. ด้านการบริหารจัดการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านซึ่งพบว่าการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานของสถานศึกษาเป็นอันดับแรกรองลงมาคือ การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรของสถานศึกษาและการเข้าร่วมรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นอันดับสุดท้ายผลเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในเขตอำเภออินทร์บุรีส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมและไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาดังนั้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอาจทำได้เพียงการให้การสนับสนุนนโยบายหรือแผนงานของสถานศึกษาเมื่อมีการขอความร่วมมือไปเท่านั้นแต่ขอให้ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนบ้างซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศุภมาศ การะเกตุ (2545, หน้า 32-33) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation) ว่าเป็นการที่องค์ประกอบต่างๆทั้งครูผู้เรียนผู้บริหารการศึกษาผู้นำชุมชนหรือสมาชิกชุมชนมาร่วมกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยการดำเนินการนั้นมีลักษณะเป็นกระบวนการมีขั้นตอนที่มุ่งหมายจะให้เกิดการเรียนรู้ (Learning) อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความยั่งยืนในความสัมพันธ์ของภาคีทุกฝ่ายที่เข้าร่วมซึ่งมีความหลากหลายตามกิจกรรมที่ทำซึ่งการศึกษาถือเป็นการศึกษาสาธารณะที่คนจำนวนมากที่สุดสามารถเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งมิได้หมายถึงเข้ามาทำหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบแต่เข้า

มาร่วมกับรัฐฝึกกำลังกับรัฐในกระบวนการศึกษาอย่างใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้จากประสบการณ์และแหล่งเรียนรู้อันหลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียนโดยหน่วยงานด้านการศึกษาของรัฐโรงเรียนและครูจะต้องเปิดใจกว้างแก่การมีส่วนร่วมในระดับต่างๆตั้งแต่ตัวผู้เรียนผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาซึ่งก็คือชุมชนพ่อแม่ผู้ปกครองสถาบันทางสังคมอื่นๆให้มีบทบาท

3. ด้านการสนับสนุนการศึกษาผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและระดับมากซึ่งพบว่าการเข้าร่วมงานหรือกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาเป็นอันดับแรกรองลงมาคือการเข้าร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมที่จะเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและการสนับสนุนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเป็นอันดับสุดท้ายผลเป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนในเขตอำเภออินทร์บุรีเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชนบทในการจัดกิจกรรมต่างๆจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กจึงมีงบประมาณจำกัดอีกทั้งในเขตท้องถิ่นยังมีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยังต้องได้รับการสนับสนุนและพัฒนาอีกจำนวนหนึ่งซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่เป็นประชาชนในท้องถิ่นจะเห็นความสำคัญในส่วนนี้และให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชูศักดิ์ น่วมทนงค์ (2546, หน้า 25-26) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจในคุณค่าของตนเองและนำคุณค่านั้นมาสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพกิจกรรมต่างๆที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนรู้จะต้องเข้ามามีบทบาทร่วมกัน

ในส่วนของการอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการและด้านการสนับสนุนการศึกษาไม่แตกต่างกันส่วนด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. 2542 มีการกำหนดให้สถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันเพื่อให้การจัดการศึกษามีความเหมาะสมทั้งกับผู้เรียนชุมชนและตรงกับความต้องการของผู้ปกครองมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนาภิตติสยาม (2543, หน้า 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในศูนย์การเรียนชุมชนตามทัศนะของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและครูศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดพิษณุโลกพบว่าประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและครูศูนย์การเรียนชุมชนมีระดับการศึกษาต่างกันคือระดับการศึกษาระดับมัธยมและต่ำกว่าและวุฒิการศึกษาสูงกว่ามัธยมมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในศูนย์การเรียนชุมชนแตกต่างกัน

ผู้ปกครองที่มีอายุรายได้ต่อเดือนและระดับชั้นของบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองในเขตอำเภออินทร์บุรีมักจะให้ความสำคัญกับการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในทุกด้านที่สามารถกระทำได้เพราะเห็นว่าโรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้ความรู้กับบุตรหลานของตนเองอีกทั้งความสัมพันธ์ที่กระชับระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงทำให้ผู้ปกครองจะมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการและด้านการสนับสนุนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองที่มีความรู้มีการศึกษา

ในระดับที่สูงจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างดีและอาจต้องการนำความรู้ที่มีมาช่วยในการพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชนก โสภานพิศ (2542, หน้า 25) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านและการร่วมกิจกรรมโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางส่วนการสนับสนุนการฝึกวิชาชีพและการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยสำหรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาโดยภาพรวมพบว่าทางโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมในโอกาสต่างๆเช่นวันปฐมนิเทศร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาเป็นวิทยากรเป็นที่ปรึกษาในการจัดงานพิธีต่างๆ มอบทุนการศึกษาและร่วมจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองในด้านการสนับสนุนการฝึกวิชาชีพโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพท้องถิ่นด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อบุตรหลานมีปัญหาต่างๆเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในปัญหาร่วมกันกับโรงเรียนปัญหาและอุปสรรคในการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนได้แก่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเนื่องจากประกอบอาชีพรับจ้างเกษตรกรรมและค้าขายไม่มีความรู้ไม่เข้าใจการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันส่วนด้านการสนับสนุนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองในเขตอำเภอ กบินทร์บุรีส่วนใหญ่ถึงแม้จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมแต่ก็ยังมีบางส่วนที่ประกอบอาชีพอื่นที่หลากหลายซึ่งโอกาสและความสามารถในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาที่มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะอาชีพเช่นถ้าประกอบอาชีพค้าขายก็อาจมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์สื่อต่างๆได้แต่หากประกอบอาชีพเกษตรกรรมก็อาจให้การสนับสนุนหรือเข้าร่วมพัฒนาในส่วนอื่นๆที่ต่างกันไปเป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ ปาณาวงษ์ (2543, หน้า 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรการศึกษาทุกระดับพบว่าปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคือชุมชนมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักมีอาชีพอื่นเสริมและมีการรวมกลุ่มอาชีพกันส่วนปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชุมชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคือชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัวไม่มีการรวมกลุ่มอาชีพกันบางคนมีอาชีพไม่แน่นอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. ด้านวิชาการในการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรได้ตระหนักถึงความต้องการของผู้เรียนและชุมชนโดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและความต้องการของผู้เรียนโดยอาจให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมดังกล่าวเช่นร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น
2. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาควรมีการจัดทำกรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาไปยังผู้ปกครองเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่องหรือในการประชุมผู้ปกครองในแต่ละภาคเรียนควรต้องมีการชี้แจงผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองได้ทราบ

3. ด้านการสนับสนุนการศึกษาสถานศึกษาควรมีนโยบายให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมในการวางแผนงานในการสนับสนุนนักเรียนที่มีศักยภาพโดยอาจให้สมาคมผู้ปกครองได้มีบทบาทในการเป็นกรรมการคัดเลือกและสนับสนุนให้เด็กที่มีความสามารถได้มีโอกาสในการแสดงความสามารถอย่างแท้จริงและจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถเฉพาะด้านอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนภายในเขตอำเภอภินทรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงควรต้องมีการศึกษาในประเด็นต่างๆ ให้ครอบคลุม ได้แก่

1. ควรศึกษาถึงความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนภายในเขตอำเภอภินทรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2
2. ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนภายในเขตอำเภอภินทรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). ราชกิจจานุเบกษา ฉบับ กฤษฎีกา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.
- จินตนา กิตติสยาม. (2543). การมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วม ในการจัด การศึกษานอกโรงเรียน ในศูนย์การเรียนชุมชน ตามทัศนะของประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และครูศูนย์การเรียน ชุมชนจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชำนาญ ปาณาวงษ์. (2543). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร: การศึกษาพหุกรณี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชูศักดิ์ น่วมทงศ์. (2546). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มสวนแดงสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เบญจา กากะนิค. (2542). การศึกษาบทบาทของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง ภาควิชาการศึกษาของโรงเรียนบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รักชนก โสภากิต. (2542). การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วารี กติกา (2540). การรับรู้และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดอนุบาลศึกษาโรงเรียนเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศุภมาส การะเกตุ. (2545). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประจำโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก. คณะกรรมการวิจัยการศึกษาการศาสนาและวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.

สนั่น มีสัจธรรม. (2541). ทางสายใหม่ของการปฏิบัติราชการ. กอพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สัมพันธ์ อุปลา. (2541). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิญา เวชยชัย. (2544). การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายรัฐมนตรี.

อภิรัตน์ ถาวรนนท์. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยาอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.